

Bank Spółdzielczy w Lipce

**Ujawnienie informacji dotyczących
adekwatności kapitałowej oraz innych
informacji Banku Spółdzielczego w Lipce
podlegających ogłaszaniu według stanu
na *31 grudnia 2024***

Wprowadzenie

Raport „Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w Lipce podlegających ogłaszaniu według stanu na 31.12.2024 r.”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym Raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytuły II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Raport został przygotowany zgodnie z „Zasadami polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Lipce”, zatwierdzonymi przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.

Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2024 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2024 r.

Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.bslipka.pl>

Nota:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: BANK SPÓŁDZIELCZY W LIPCE;
- 2) kod LEI Banku to: 259400694LS0AJEDT464;
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą tysiącom złotych, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku;
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości;
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych, ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

SPIS TREŚCI

1. Ogólne informacje o Banku 5

3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF 7

4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF 7

5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF 14

 Zarządzanie konfliktami interesów 14

 Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym 15

6. Opis systemu kontroli wewnętrznej 15

7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe 18

8. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Lipce 19

1. Ogólne informacje o Banku

Bank Spółdzielczy w Lipce z siedzibą w Lipce przy ul. Kościuszki 35, 77-420 Lipka, wpisany jest do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000128627,

NIP 767-000-61-78, REGON 000498891.

Bank działa na terenie województwa wielkopolskiego. Zgodnie ze Statutem Bank działa również na terenie powiatów: waleckiego, drawskiego, szczecineckiego, człuchowskiego i sępoleńskiego.

Bank prowadził działalność w ramach jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:

- Centrala Banku – Lipka, ul. Kościuszki nr 35,
- Filia nr 1 – Piła, ul. Salezjańska nr 1a,
- Filia nr 2 – Piła, ul. Śniadeckich nr 92d,
- Filia nr 3 – Piła, ul. Powstańców Wlkp. nr 102,
- Filia nr 4 – Złotów, ul. M. Wańkowicza nr 4/27.

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem kanałów elektronicznych (bankowość internetowa – system SGB24 i bankowość mobilna – SGB Mobile).

Bank Spółdzielczy w Lipce jest członkiem Zrzeszenia SGB, które tworzy SGB-Bank S.A. (Bank Zrzeszający) i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności. Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

		a	c
		2024-12-31	2023-12-31
	Dostępne fundusze własne (kwoty)		
1	Kapitał podstawowy Tier I	28 090	22 468
2	Kapitał Tier I	28 090	22 468
3	Łączny kapitał	28 440	22 698
	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	129 437	126 006
	Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	21,70%	17,83%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	21,70%	17,83%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	21,97%	18,01%
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
	Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00%	0,00%
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,00%	0,00%
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00%	0,00%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	13,97%	10,01%
	Wskaźnik dźwigni		
13	Miara ekspozycji całkowitej	187 046	183 041
14	Wskaźnik dźwigni (%)	15,02%	12,28%
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00%	0,00%
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	3,00%
	Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		

EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	35 705 421	33 429 911
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	11 168 958	9 657 229
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	2 002 436	1 872 405
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	9 166 523	8 487 419
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	390%	394%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	76 105 588	66 406 579
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	43 600 105	37 508 190
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	175%	177%

3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

W 2024 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego. Ujawnione zdarzenia nie powodowały strat operacyjnych.

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych.

Działania o charakterze systemowym obejmują stosowanie zabezpieczeń systemów ICT, wprowadzanie / udoskonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (ubezpieczenia / outsourcing), wdrażanie / doskonalenie systemów antyfraudowych i AML/CFT, doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej.

4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. W ramach ryzyka płynności Bank identyfikuje ryzyko finansowania, rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym

ryzykiem niewywiązania się przez Bank ze zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Bank Spółdzielczy w Lipce jest członkiem Zrzeszenia SGB, które tworzy SGB-BANK S.A. (Bank Zrzeszający) i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze. Bank jest również Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, będącego instytucjonalnym systemem ochrony utworzonym w celu ochrony uczestników, a w szczególności w celu zagwarantowania ich płynności i wypłacalności w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna.

W ramach Systemu Ochrony SGB Uczestnicy utworzyli, działającą w formie spółdzielni osób prawnych, tzw. jednostkę zarządzającą systemem ochrony (dalej „Spółdzielnia”), która jest umocowana do zarządzania Systemem Ochrony SGB.

W związku z uczestnictwem Banku w Zrzeszeniu SGB i Systemie Ochrony SGB zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie. W ramach tych procesów:

- 1) Bank Zrzeszający realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych;
 - b) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
 - c) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych;
 - d) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych;
 - e) udzielanie kredytów (w tym w rachunku bieżącym) Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
 - f) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych;
 - g) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego;
 - h) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;
 - i) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
 - j) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu stabilnego finansowania netto (NSFR);
 - k) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;
- 2) Spółdzielnia realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony SGB;
 - b) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony SGB (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego);
 - c) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony SGB;
 - d) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej;
 - e) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami;
 - f) przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych według scenariuszy określonych w Grupowym Planie Naprawy;

g) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony przed ryzykiem) – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - a) Zespół Rachunkowo-Sprawozdawczy odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową;
 - b) Jednostki organizacyjne Banku w Pionie handlowym odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony przed ryzykiem) – obejmujący wyspecjalizowane komórki odpowiadające za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Stanowisko ds. ryzyk bankowych odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych lub samorządowych;
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz depozyty podmiotów finansowych, z wyłączeniem depozytów banków;
- 3) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 4) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 5) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 6) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 7) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 8) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 9) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 10) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka, jakie zamierza ponosić Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania. Głównym źródłem finansowania działalności Banku są *depozyty podmiotów niefinansowych*. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania środków uznawanych za stabilne źródło finansowania.

Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzysta na działalność kredytową lub nieprzeznaczonych na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych), gromadzone są w Banku

Zrzeszającym. Bank może zagospodarować nadwyżkę środków w inny sposób tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego, na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego (finansowanie zabezpieczone). W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być również środki utrzymywane w ramach Minimum Depozytowego oraz wsparcie płynnościowe z Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego z NBP.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych (nadwyżka płynności), które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne, sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31 grudnia 2024 roku.

Pozycja	2024 ROK	
	do 7 dni	do 30 dni
Poziom bufora płynności	128 866	163 407
Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności	129 449	129 449
Nadwyżka / niedobór aktywów nieobciążonych	584	-33 958

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na 31 grudnia 2024 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Pozycja	2024 ROK
Środki w kasie	3 586
Środki na rachunkach bieżących w Banku Zrzeszającym	2 357
Bony pieniężne	25 288
Lokaty w Banku Zrzeszającym	85 281
Środki na rachunku Minimum Depozytowego	16 731

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art. 8 ust. 2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony SGB otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie stosowania przepisów Rozporządzenia CRR dotyczących LCR oraz NSFR. Jednocześnie SGB-BANK S.A., jako Bank Zrzeszający, został upoważniony do stosowania wymogów w zakresie LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących Uczestnikami Systemu Ochrony SGB, które to banki otrzymały zezwolenie KNF na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie LCR i NSFR.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR na bazie skonsolidowanej sytuacji wszystkich Uczestników Systemu Ochrony SGB wg stanu na 31 grudnia 2024 r.

Miara - sytuacja skonsolidowana	2024 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - zagregowany	100%	390%
NSFR - zagregowany	100%	175%

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony SGB Spółdzielnia ustaliła również wewnętrzne limity w odniesieniu do miary LCR i NSFR, których Banki Uczestnicy powinny przestrzegać na bazie indywidualnej, na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony SGB.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących wewnętrznych miar płynności LCR i NSFR na bazie indywidualnej wg stanu na 31 grudnia 2024 r.

Miara - limity wewnętrzne	2024 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - indywidualny	100%	708%
NSFR - indywidualny	100%	169%

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku.

Najważniejsze urealnienia zastosowane przy sporządzaniu urealnionego zestawienia luki płynności dotyczą:

- 1) osadu depozytów i ich wymagalności – w szczególności w zakresie środków pozyskanych od gospodarstw domowych, które cechują się historycznie większą stabilnością niż depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) kredytów w rachunkach bieżących i ROR oraz ich terminów zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat tych kredytów oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych kredytów kwalifikowane są do odpowiednich przedziałów czasowych, z uwzględnieniem spłacalności i odnawialności tych pozycji;

2024 ROK	do 1 m-ca	> 1 m-c <= 3 m-ce	> 3 m-ce <= 6 m-cy	> 6 m-cy <= 1 rok	> 1 rok <= 2 lata	> 2 lata <= 5 lat	> 5 lat
Luka płynności urealniona	64 641,87	15 736,15	1 889,49	17 570,16	2 139,78	10 470,72	-102 447,85
Luka płynności skumulowana	64 641,87	80 378,02	82 267,51	99 837,68	101 977,46	112 448,18	10 000,34

Zgodnie z rozwiązaniami funkcjonującymi w Systemie Ochrony SGB oraz na podstawie pozostałych ustaleń umownych, Bank posiada możliwość skorzystania z dodatkowych źródeł finansowania, których wartość na dzień 31 grudnia 2024 przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj	Kwota	Warunki dostępu
<i>otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w BZ</i>	2 000	1 dzień
<i>pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego (do 20% Funduszu Pomocowego)</i>	91 593	w sytuacji awaryjnej
<i>Pożyczka płynnościowa z Części płynnościowej Funduszu Pomocowego (do 8% Minimum Depozytowego)</i>	241 636	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku;
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów;
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku;
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów;
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku;
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych;
- 9) ryzyko reputacji.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony SGB;
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej;
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;
- 5) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym;

- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie depozytów dużych deponentów;
- 2) różne terminy wymagalności depozytów;
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, których wyniki wykorzystywane są do planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, dokonywania zmian w polityce płynnościowej Banku oraz szacowania kapitału wewnętrznego.

Testy warunków skrajnych zostały zintegrowane z awaryjnymi planami płynności poprzez wykorzystanie testów jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR/NSFR do poziomu powyżej wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu Banku sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów, dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 9) stopnia przestrzegania limitów.

5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

W niniejszej części Raportu Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu nimi zarządzania, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;
- 2) określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

Zarządzanie konfliktami interesów

W Banku funkcjonuje „Polityka zarządzania konfliktami interesów w Banku Spółdzielczym w Lipce”, która określa zasady identyfikacji, zapobiegania oraz zarządzania konfliktami interesów. Celem polityki jest niedopuszczenie do naruszenia interesów klienta lub Banku.

Przez konflikt interesów należy rozumieć znane Bankowi okoliczności, które mogą doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Banku, osoby powiązanej z Bankiem i obowiązkiem działania przez Bank w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu klienta, jak również znane Bankowi okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności pomiędzy interesami klientów. Osobami powiązanymi z Bankiem są m.in. członkowie organów Banku, pracownicy Banku lub osoby zatrudnione na podstawie zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze.

W celu uniknięcia konfliktu interesów osoby powiązane zobowiązane są do zapoznania się z Polityką oraz innymi regulacjami z tego zakresu obowiązującymi w Banku. Jeżeli w toku obsługi klienta, osoba powiązana stwierdzi, iż zaistniała sytuacja, która może stanowić konflikt interesów, jest ona zobowiązana do niezwłocznego zawiadomienia odpowiedniej osoby wskazanej w Polityce i zgłoszenia jej konfliktu interesów. Następnie, jeżeli nie jest możliwe całkowite wyeliminowanie konfliktu interesów, należy niezwłocznie zawiadomić klienta o stwierdzonym konflikcie interesów oraz poinformować klienta o możliwościach rozwiązania tego konfliktu interesów, przewidywanym terminie rozwiązania konfliktu interesów oraz osobach odpowiedzialnych za rozwiązanie konfliktu interesów. Klient, po otrzymaniu powyższych informacji, podejmuje decyzję o kontynuacji lub rozwiązaniu umowy o świadczenie usług.

Dodatkowo, w razie wystąpienia konfliktu interesów, osoby powiązane są zobowiązane podjąć działania zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu takiego konfliktu interesów na relacje z klientem oraz zminimalizowania ryzyka wystąpienia konfliktu interesów w przyszłości.

Bank na bieżąco monitoruje skuteczność zarządzania konfliktami interesów oraz podjętych środków zaradczych oraz wspiera osoby powiązane w zakresie identyfikacji i zapobiegania konfliktom interesów, Bank opracowuje i wdraża wewnętrzne regulacje dotyczące procesu zarządzania konfliktami interesów, prowadzi działalność informacyjną o konfliktach interesów wewnątrz Banku. Zarząd Banku jest informowany o dostrzeżonych nieprawidłowościach w zakresie zarządzania konfliktami interesów. Na żądanie klienta Bank udostępni Politykę przy użyciu trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Bank ustalił w polityce wynagradzania maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie 6,00.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

6. Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach):

- 1) Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami;
- 2) Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matrycę funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach;
- 3) Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- 1) funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
- 2) komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
- 3) niezależna komórka audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

2. Stosowane mechanizmy kontrolne

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie odpowiednio: poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, oraz pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,

- zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązano cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych, również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach odpowiednio kwartalnych/półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

3. Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakteru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Zasady dokonywania oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Zarządu, Członków Zarządu oraz Zarządu Banku jako organu kolegialnego określa „Polityka oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Zarządu, Członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Lipce”.

Członkowie Zarządu Banku oraz Zarząd Banku jako organ kolegialny zostali pozytywnie ocenieni przez Radę Nadzorczą. Członkowie Zarządu oraz Zarząd Banku posiadają kwalifikacje, wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa depozytów w nim zgromadzonych oraz dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Zasady dokonywania oceny kwalifikacji kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku jako organu kolegialnego określa „Polityka oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Lipce”.

Członkowie Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lipce zostali pozytywnie ocenieni przez Zebranie Grupy Członkowskiej, natomiast Zebranie Przedstawicieli pozytywnie oceniło Radę Nadzorczą jako organ kolegialny. Członkowie Rady Nadzorczej Banku oraz Rada Nadzorcza jako organ kolegialny posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności pozwalające na należyte wykonywanie czynności nadzorczych, a ich reputacja nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lipce spełniają wymagania art. 22aa Ustawy Prawo bankowe i dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków.

8. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Lipce

Zarząd Banku Spółdzielczego w Lipce:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR;
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku;
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Lipce

IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO	PODPIS
Norbert Klimek	Prezes Zarządu	
Piotr Sieg	Wiceprezes Zarządu	
Piotr Żytkowiak	Wiceprezes Zarządu	